

عنوان مقاله:

پژوهشی بر عرفان نور، رنگ و هندسه در ارسی های شبستان غربی مسجد نصیرالملک شیراز

محل انتشار:

دوفصلنامه هنرهای صناعی ایران، دوره 5، شماره 1 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

غلامرضا طوسیان شانديز - استادیار گروه هنر دانشگاه پیام نور مرکز تهران شرق، ایران

مینو حاجی غفوری - کارشناس ارشد پژوهش هنر، دانشگاه پیام نور - تهران شرق، ایران

خلاصه مقاله:

هنر ایرانی اسلامی، ماهیتی عرفانی و معنوی دارد. نور، رنگ و هندسه در عرفان و هنر، به ویژه هنر معماری و هنرهای تزئینی که جزء اصلی هنر معماری است، همواره جایگاه ویژه ای داشته است. هنرهای تزئینی علاوه بر ظاهر مسحورکننده و زیبایی خود، صرفاً جنبه تزئینی نداشته و برای درک آن زیبایی نداشته و برای درک آن ی-- که آورده شود. ها، می بایست با رموز و مفاهیم عرفانی نور و رنگ و هندسه آشنا بود. هنرمند ایرانی از این ویژگی ها آگاه بوده و استفاده هوشمندانه ای که از آن ها در خلق آثار هنری می کرده، باعث شده که آثاری ماندگار و تاثیرگذار خلق نماید. هدف اصلی این پژوهش، معرفی هنر شیشه رنگی با تاثیرپذیری از عرفان نور و رنگ است با این فرض که مطالعه و بهره گیری از عرفان نور و رنگ، که در طراحی ارسی های شبستان غربی مسجد نصیرالملک به کار برده شده، می تواند در تزئینات داخلی و هنرهای دستی مرتبط با شیشه استفاده شده منجر به آرامش و احساس مثبت گردد. برای نیل به این منظور، ابتدا حکمت نوری ایران باستان، حکمت اشراق، رنگ و معانی عرفانی آن، شیشه، تاریخچه و نحوه ساخت آن و همچنین هنر ارسی سازی در مسجد نصیرالملک و ارسی های آن مطالعه شد. نحوه جمع آوری اطلاعات به صورت کتابخانه ای و میدانی و روش آن توصیفی تحلیلی بوده است. نتایج پژوهش حاضر نشان داد با شناخت و الهام گیری صحیح از شیوه های ساخت، طراحی و استفاده از شیشه و هنرهای مرتبط با آن، همچنین بهره گیری مناسب از نگرش ها و گرایش های عرفان ایرانی، می توان ضمن حفظ میراث مادی و معنوی ملی، به احیای این هنر ایرانی که تلفیقی از هنر، علم و عرفان است همت گماشت. همچنین به نظر می رسد تاثیرپذیری از عرفان نور و رنگ و همچنین تحلیل و مطالعه نقوش و رنگ های به کاررفته در ارسی های شبستان غربی مسجد نصیرالملک، می تواند هنرمندان را در به وجود آوردن آثاری مانا و تاثیرگذار، که موجب آرامش در بیننده می شوند، یاری دهد.

کلمات کلیدی:

عرفان، نور، رنگ، هندسه، مسجد نصیرالملک

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1553733>

